

[Bording.]

er faldet saaledes som vore Indtægter, kan jeg forsikre den højtærede Minister for, at der, naar vi taler om de kriseramte Landbrugeres Udgiftsposter, de Landbrugeres, som for Tiden har en Gæld paa fra 2 000 til 3 000 Kr. pr. Tønde Land, ikke er nogen Udgiftsposter, der er faldet saa lidt i Forhold til Indtægterne som netop Renteposten.

For disse overprioriterede og gælds-betyngede Landbrug, som saa godt som alle er kommet ind i disse Vanskeligheder paa Grund af den lave Krone, vi havde i en fem, seks Aar, er det først og fremmest Gælden, der tynger. Og at det ikke er saa ganske faa, der har disse Vanskeligheder, erkendes af alle, der har en lille Smule Føling med Landmændene. At der bliver færre og færre, er vel ogsaa rigtigt; thi naar der Uge efter Uge, Aar efter Aar stadig er nogle, der gaar fallit eller maa opnaa Tvangsakkord eller kommer fra Ejendommen paa en stiltfærdig Maade, bliver der færre og færre. Derfor kan jeg godt forstaa, at man, naar man i Fjor og i Forfjor har taget Ansvaret for intet at gøre for disse Landmænd, ogsaa tør tage det i Aar. Men jeg kan ogsaa sige til de Herrer, som tør og vil tage det Standpunkt, at de kan være sikre paa, at der findes tusindvis af Landmænd, som ikke kan forstaa, hvorfor de skal straffes for at have købt Ejendomme i en Tid, hvor Kronen uden deres Skyld var for lav og Gælden derfor blev for stor.

Men naar man ikke her vil gennemføre Foranstaltninger, som i Virkeligheden ikke kan komme til at betyde noget nævneværdigt af Udgifter for Statskassen, og som kunde hjælpe disse Landbrug til at faa deres Gældsforhold ned paa en rimelig Højde, vil jeg dog gerne anmode den højtærede Statsminister, som jo afviste det saa stærkt, om at tage et Spørgsmaal op til Overvejelse, som jeg tror har en endnu større Interesse i Landbruget for Tiden, nemlig Beskæftigelses-spørgsmaalet. Jeg tør nok sige, at aldrig har Vanskelighederne for Ungdommen ved at faa Beskæftigelse været større end i Øjeblikket.

Hvis der er noget som helst rigtigt i Paastanden om, at Arbejdsløsheden er dalende, saa er det i hvert Fald kun i Byerne, det er ikke paa Landet. Der har ikke i den sidste Menneskealder paa Landet været en Arbejdsløshed af det Omfang, som der er i Øjeblikket. Og derfor vilde jeg tro, at den bedste Kriseforanstaltning for Tiden for Landbruget var ekstraordinært at fremme Beskæftigelsen ved at lette Udstykningen,

ved at gøre Kravene til de unge lempeligere og billigere end hidtil. Man kan gøre det som en Kriseforanstaltning, det vil altsaa sige i et kortere Aaremaal. Det vilde maaske have en meget større Betydning end mange andre Forslag, som kan fremsættes.

Naar man ellers intet som helst vil gøre overfor de kriseramte Landbrug, vil jeg meget henstille til den højtærede Statsminister at være med til at gøre i alt Fald noget paa det Punkt, jeg her har nævnt.

Axel Møller: Jeg kan i alt væsentligt henvise til de Udtalelser, jeg fremsatte paa mit Partis Vegne, da Lovforslaget var til Behandling i Samlingen 1926—27. Udtalelserne findes Sp. 3709 og 3740. Vi anerkender selvfølgelig, at der baade har været og endnu til Dels er en Krise i Landbruget. I Striden om, hvorvidt det væsentligt er en Rentabilitetskrise eller en Prioritetskrise eller en Skattekrise, skal jeg, som ikke særlig sagkyndig, ikke blande mig. Jeg kan ikke sige andet end, at det forekommer mig, at det er alle tre Dele, og at det snart er den ene, snart den anden Del af denne Krise, som er den mest trykkende. Vi kan altsaa billige, at man fra de ærede Forslagsstilleres Side vil yde et Bidrag til at afhjælpe eller mildne denne Krise.

Man har ved det foreliggende Lovforslag sat ind overfor den Del af Krisen, der kaldes Gældskrisen. Men de Midler, man anbefaler, synes jeg ikke er særlig heldige. Man kommer med et Forslag til en helt ny Tvangsakkordlov, og det finder vi fra vor Side ikke der er tilstrækkelig Grund til. Dertil kommer yderligere, at Hovedpunkterne i dette Lovforslag, som jo maa siges at være de nye Regler om Panthavernes Stilling og Oprettelsen af en stor Laanekasse paa 50 Mill. Kr., kan vi ikke tiltræde. Der er derimod forskellige Enkeltheder i Lovforslaget, som vi kan forhandle nærmere om, og hvad der med Rimelighed kan gøres for at lette denne Krise, som jo langtfra er forbi endnu, vil vi meget gerne yde vor Medvirkning til.

Jeg vil gerne lige gøre et Par Bemærkninger om de to Hovedpunkter, jeg nævnte: Panthavernes Stilling og Laanekassen. Det er et Fremskridt fra det tidligere Forslag fra de ærede Forslagsstilleres Side, at man nu kun vil have Reglerne i §§ 37—40 anvendt paa private Obligationer og kun paa Pantegæld, som er stiftet i Aarene 1919—25. Men de Regler, man har opstillet, finder vi er alt for haardhændede og gaar Panthaverne alt for nær. De vil ikke blot kunne forurette de enkelte Pant-